

Vzpomínka na desetiletý úsek života

Životní příběh Adolfa Svinky

EVA VYBÍRALOVÁ

Po únoru 1948 nastalo pro katolickou církev v Československu těžké období. Stovky duchovních byly izolovány či přímo vězněny, tisíce věřících stíhány za svůj odpor proti komunismu. Zkraje 50. let se konalo mnoho soudních procesů s aktivními věřícími, z nichž jedním z hlavních byl monstrproces „JUDr. František Valena a spol.“ K těm, kdo v něm byli odsouzeni, patřil i Adolf Svinka, aktivní laik z Kyjova, který se zapojil do tajné distribuce církevních tiskovin v olomoucké arcidiecézi. V Kyjově měl také kontakt na člena tajné skupiny převaděčů, jehož prostřednictvím se snažil dopomoci k útěku mj. Felixi Davídkovi. Jelikož se bohužel jednalo o falešné „převaděče“, skončil on sám, Davídek a mnoho dalších ve vězení. Někdy po roce 1989 sepsal Adolf Svinka na stroji několik stran svých vzpomínek, které zde uveřejňujeme.

Adolf Svinka se narodil 29. června 1920 v Horní Vsi (dnes Fryšták) u Zlína. Vyrůstal spolu s nevlastním bratrem Miroslavem v dělnické rodině. V roce 1939 dokončil učební obor zahradník. Asi tři měsíce pracoval u firmy Baťa, poté dobrovolně odešel pracovat do Německa, kde se seznámil se svou budoucí manželkou Bertou, roz. Rubíkovou, se kterou se v roce 1942 v Koryčanech u Kyjova oženil. Brzy se jim narodily dvě děti – dcera Jarmila a syn Karel. Adolf Svinka byl pak až do roku 1946 zaměstnán ve Zlíně na úřadu práce. Od února do května 1945 se účastnil partyzánských bojů v okolí Vizovic pod vedením kapitána Vasila. V roce 1946 strávil půl roku na vojně, poté byl zaměstnán na úřadu práce v Kyjově, odkud byl vyakčněn do závodu

Adolf Svinka, 1997

Foto: archiv Blaženy Svinkové

Gala ve Vlkoši, později ve stejném podniku v Brně dělal účetního.¹

Nejpozději v roce 1949 se seznámil s Josefem Vlčkem, aktivním katolickým laikem z Olomouce. Nato byl Svinka zapojen do rozmnožování a rozšiřování pastýřských listů, oběžníků a jiných tiskovin v oblasti Slovácka, kde měl tuto činnost na starosti P. Rudolf Vašíček. Jeho nejbližší spolupracovníci v Kyjově se stala Marie Fridrichová. Do této skupiny se bohužel podařilo v rámci Akce „Zvon“ infiltrovat agenta (jeho jméno se nepodařilo identifikovat, neuvádí ho ani sám Svinka), který se Svinkovi nabídl, že zorganizuje útěky do zahraničí. Touto cestou se postupně pokusili emigrovat Josef Vlček, P. Reginald Dacík OP i P. Felix Davídek a jeho žáci, kteří Svinku znali pod

1 Archiv bezpečnostních složek (dále jen ABS), sbírka (dále jen sb.) Správa vyšetřování StB – vyšetřovací spisy Brno (dále jen V-BN), vyšetřovací spis a. č. V-3180 BN Felix Davídek a spol., složka (dále jen sl.) 1, Zápis o výpovědi Adolfa Svinky ze dne 13. 11. 1950. Tamtéž, sb. Správa vyšetřování StB – vyšetřovací spisy MV (dále jen V-MV), vyšetřovací spis a. č. V-6419 MV František Valena a spol., sl. 1, Zápis o výpovědi Adolfa Svinky z 20. 3. 1951 a životopis. V různých dokumentech jsou jeho profese uváděny rozdílně. V citacích z dobových dokumentů i ve vzpomínkách byly z důvodu lepší čitelnosti provedeny drobné opravy, zvláště pravopisné.

označením „inspektor Dolfa“. Všichni byli na hranicích zadrženi a uvězněni. Agent podával StB pravidelně hlášení. *Na schůzce dne 21. 6. 1950 sdělil AO po dohodě s námi Svinkovi, že prosadil, aby byl Vlček přechod do zahraničí uskutečněn. [...] Vlček bude v tu dobu [10. 7. 1950] AO očekávat, bude oblečen ve světlých šatech, na očích brýle a na levé klopě bude mít odznak strany KSČ. AO pak osloví Vlčka heslem „Nemáte zápalky?“ Vlček odpoví „Nemám, ale umím pískat.“ Tímto pak AO přebírá Vlčka do své moci a zařídí další, jak již bylo mezi ním a Svinkou domluveno.² V červenci 1950, po zatčení a výsledku Vlčka i Dacíka, se píše ve zprávě k akci „Zvon“: *Náš agent jest napojen přímo na vedoucího organizace Adolfa Svinku, kterého AO již natolik zpracoval, že ho ovlivňuje.³**

Dne 5. října 1950 byl v Brně zatčen také Svinka a převezen do úřadovny Krajského velitelství StB Gottwaldov, t. č. v Uherském Hradišti (krycí název: útvar 522-A), která sídlila do roku 1960 ve vile Franklovka. Říkalo se jí také mučírna. Adolf Svinka byl

JUDr. **František Valena** (1913–1960) pocházel z Dačic. V roce 1939 uprchl do Jugoslávie, v roce 1942 pak do Říma, kde pokračoval ve studiu práv a zároveň pracoval pro československou exilovou vládu. Po návratu do Československa se angažoval v Ústředí katolických studentů, v Katolické akci, v roce 1945 se stal osobním tajemníkem lidoveckého ministra pošt Františka Hály (1893–1952). Po únoru 1948 pracoval na ministerstvu zdravotnictví. Byl zatčen 30. listopadu 1950, v té době čekali manželé Valenovi třetí dítě. V letech 1957–1960 měl přerušovaný výkon trestu z důvodu léčení rakoviny, kterou onemocněl v uranových dolech a které nakonec podlehl. Více k němu viz VALENOVÁ, Danica: *Nic nedává, kdo nedá sám sebe. Deník 1945–1960*. ÚSTR, Praha 2012.

Rudolf Vašíček SJ (1913–1993) vstoupil po vysvěcení na kněze v roce 1939 k jezuitům. Působil na Svatém Hostýně a na Velehradě, kde jej v roce 1949 bránili před zatčením jeho farníci. V roce 1950 byl odsouzen z důvodů pobuřování, šíření poplašné zprávy a vyvolání vzpoury na 4,5 roku vězení. V roce 1952 byl připojen k procesu „Felix Davídek a spol.“ a odsouzen na dalších 18 let vězení. Propuštěn z Mírova byl v roce 1962. Teprve v roce 1969 se mohl vrátit do pastorače.

Josef Vlček (1920–2015) byl tajemníkem nakladatelství Matice cyrilometodějská. Snažil se o udržení církevního školství. Byl zadržen při pokusu o emigraci a souzen v procesu „František Valena a spol.“. Původně navržený trest smrti mu byl změněn na 21 let vězení. Propuštěn byl v roce 1960 na amnestii. Podruhé, tentokrát na 20 měsíců, byl odsouzen v roce 1981 za výrobu a šíření katolického samizdatu.

ThDr. **Reginald Vincenc Dacík** OP (1907–1988) pocházel z Uherského Brodu. Teologii studoval v Římě, kde byl v roce 1931 vysvěcen na kněze. Od roku 1934 přednášel teologii na dominikánském učilišti v Olomouci. Při pokusu o ilegální přechod hranic byl v roce 1950 společně s Josefem Vlčkem zadržen. V procesu „František Valena a spol.“ byl odsouzen na 19 let, v roce 1960 amnestován. V letech 1965–1974 působil v duchovní správě na Velehradě.

jedním z mála zadržených z procesů „František Valena a spol.“ a „Felix Davídek a spol.“, kdo byl ve vazbě veden pod cizím jménem – jako František Kašík.⁴ Snad pouze P. Rudolf Vašíček SJ vzpomínal, že když ho přivezli do Uherského Hradiště, přikázali mu: *Zapomeňte, jak se jmenujete. Od této chvíle jste číslo 217. Jmenujete se Zborovský.⁵*

Po skončení výsledků byl Svinka, který nelidské podmínky při vyšetřování popsal ve své vzpomínce, předán v polovině listopadu 1950 do krajské soudní věznice v Uherském Hradišti.

Tam s ním bylo evidentně zacházeno lépe, protože už v lednu 1951 byla zaznamenána jeho změna: *Svinka se stal provokativním, místy drzý a prohlásil, že velmi lituje toho, co udal do původního zápisu o výpovědi. Prohlásil, že kdyby měl ty zkušenosti, co má dnes, neřekl by ani čtvrtinu toho, co již udal. [...] Svinka jest dokonale připraven na soud, ovšem dle svého, což mi vyjádřil těmito slovy: „I když jsem tak vypovídal, toto u soudu určitě popřu, a když mne bude prokurátor napadat ve věcech politických dle zápisu o výpovědi, budu stále tvrdit, že jsou náboženské.“ Svinka má další argument v případě plného usvědčení u soudu, kterého chce dle jeho vyjádření použít. „28 dnů jsem nespál a za takovýchto okolností jsem nebyl schopen jasně myslet.“ Dále chce tvrdit, že bojoval proti nově se rodící katolické akci, avšak nikdy proti lid[ově] dem[okratickému] zřízení, ačkoliv toto mu bylo jasně postaveno a také tak doznal. [...] Jest nutné Svinkovi věnovati patřičnou pozornost, jelikož není tak pevný ve skutečnosti, jak se vyjadřuje, a novým rozpracováním znovu mu postavit jeho činnost v pravém světle.⁶*

Krátce nato byl Svinka převezen do Prahy a zařazen do skupiny „František Valena a spol.“ Proces s touto

2 ABS, sb. V-MV, vyšetřovací spis a. č. V-6419 MV, sl. 3, Zpráva o protistátní činnosti Adolfa Svinky z 11. 7. 1950.

3 Tamtéž, Zpráva z 27. 7. 1950 k akci Zvon.

4 ABS, sb. V-MV, vyšetřovací spis a. č. V-6419 MV, sl. 1, Zápis o zatčení Františka Kašíka (červenou tužkou přepsáno: Svinka Adolf) z 5. 10. 1950.

5 ŠPIDLA, Josef: *Velký příběh misionáře, který se narodil v nesprávné době. O nejznámějším moravském jezuitovi* [Rudolfu Vašíčkovi]. Mint, Vyškov 1994, s. 18. Dostupné také online – viz <http://veznice.uh.cz/doc/5/> (citováno k 30. 11. 2020).

6 ABS, sb. V-MV, vyšetřovací spis a. č. V-6419 MV, sl. 3, Zpráva ze 14. 3. 1951.

Svinka Adolf
2742

Ludmila Hoferková
Kostelní 16 u Hynčova

18./X. 56

mil. paní; děti
(drahé děti!)

Zasílám vám práci pokroje a smír. Libám vás, Horkm k sobě. Posílám již v by, dopis, od vás koluzel doprovod mo. Znamo ste přičinim, proto topelivě čekám.

Smír - pokoj, mír zni duše psude ze vsich mír, na čitím štěstí. Ano, mír, drahé děti, mír a pokoj je ovce spravedlivost a láska. Znamená to nejpro život se spravedlivost, život a štěstí, lásce a výsledkem = mír, trůha vsich. Máte slov více sluthu, více spravedlivost a láska, třeba. Jarumka Karlicka. Aby se dtes odputame od zha, novodohy, Liby a přeneseme se do oblaty ducluvé, zapimajme, mois memie, nez nej; sligitěji problémy hospodárství a politické.

Stlou na myslí, vnitřní pokoj, pokoj a domí pokoj duše. J zok platí to, co uvolek vyse. J zok spravedlivost a láska jsou, přiměřením, faktory - bez mír, mím, pokoj, mím, štěstí, láska, otovka mím, spravedlivost, vubec. Vnitřní pokoj, tož blazim, prst. Je to zlatostm, zlatost, radost, mím, myšlany, mím, ostem. Tento prst, zok paralelu s prstem kliducto

Dopis Adolfa Svinky dětem, 1956

Foto: NA

Bohuslav Černý (1924–1989) pracoval v době zatčení na pastoračním referátě v Olomouci, byl ženatý a měl jedno malé dítě. Jeho žena Ludmila byla rovněž zatčena a odsouzena v procesu „František Kosatík a spol.“ na 4 roky vězení. V roce 1968 byl Černý aktivní v brněnské pobožce Díla koncilové obnovy.

JUDr. **Josef Plocek** (1925–2019) byl aktivní v Ústředí katolického studentstva. V době zatčení studoval filozofii, po procesu byl určen na práce na Slavkovsku, Jáchymovsku a Příbramsku, amnestován byl v roce 1960. Poté se oženil se svou snoubenkou, která na něj celou dobu čekala. Později pracoval jako právník na pražském arcibiskupství.

skupinou se konal 14.–16. srpna 1951 u Státního soudu v Praze. Líčení bylo neveřejné, poslední den si směli nejbližší příbuzní přijít vyslechnout rozsudek.⁷ Předsedou senátu byl JUDr. Zdeněk Kaláb, který se jako soudce účastnil několika monstrprocesů, a státním prokurátorem obávaný JUDr. Karel Čížek, který se podílel na velkých monstrprocesech 50. let proti katolické církvi. Soudní jednání bylo zpestřeno několika událostmi: Po opakujícím se slovním napadání ze strany prokurátora se Valena obrátil na předsedu senátu slovy: *Pane předsedo, žádám, abych nebyl panem státním prokurátorem urážen!*⁸ Bohuslav Černý prohlásil: *Vatikan nepokládám za cizí moc, a také otevřeně řekl: Můj protokol neodpovídá skutečnosti, neboť jsem byl při vyšetřování bit, a to tzv. pendrekem.*⁹

Adolf Svinka vypovídal shodně s výslechovým protokolem. Na otázku soudu odpověděl: *Cítím se vinen a Došel jsem k názoru, že dobrý katolík*

7 Vzpomínky manželky Františka Valeny na soud viz VALENOVÁ, Danica: *Nic nedává, kdo nedá sám sebe. Deník 1945–1960*. ÚSTR, Praha 2012, s. 82–87.

8 VAŠKO, Václav: Přehled a charakteristika církevních procesů padesátých let. In: kol. autorů: *Církevní procesy padesátých let*. Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 2002, s. 44.

9 ABS, sb. V-MV, vyšetřovací spis a. č. V-6419 MV, sl. 1, Protokol o hlavním líčení z 16. 8. 1951, s. 4–5. Podle Václava Vaška se nato prokurátor ohradil zvýšeným hlasem, že nedovolí, aby byl státní orgán takto urážen. *Obhájce svého klienta napomenul, aby neprovokoval*. VAŠKO, Václav: *Přehled a charakteristika církevních procesů padesátých let*, s. 44.

lík nemůže být dobrým vlastencem.¹⁰ Josef Plocek jednání soudu korunoval svým závěrečným prohlášením: *Ať žije Kristus král!*¹¹

V rozsudku padly za zločiny velezrady a vyzvědačství tresty 7 až 22 let odnětí svobody, dále zbavení čestných občanských práv, zabavení majetku a úhrady soudních výloh. Adolf Svinka byl odsouzen na 15 let vězení. Ve zdůvodnění rozsudku se dočteme: *Velmi reakčně zaměřený pomocný úředník, ačkoliv pochází z dělnické matky. Do rozvratnických akcí Vatikanu zapojil se po svém vyakčnění ze služeb O[kresního]N[árodního]V[ýboru]. Stal se vedoucím ilegální buňky na Slovensku. [...] rozšiřoval štvavé tiskoviny, [...] které sám rozmožňoval na stroji, [...]. Nabídl se k obstarání vysílačky, [...] odeslal do zahraničí zprávu, [...]. Věděl o připravovaném útěku Dr. Dacika [...] dále] si opatřil falešnou legitimaci. [...] Učinil rovněž plné doznání, ovšem po stránce subjektivní nikoliv, protože stále zdůrazňoval, že ve zprávách, které obstarával a k jejichž předávání za hranice se spolčil, viděl jen zprávy náboženské.*¹²

Adolf Svinka byl určen k těžké práci v uranových dolech na Jáchymovsku, odkud byl roku 1956 převezen na Příbramsko. O tři roky později byl přemístěn do Prahy, na stavby ministerstva vnitra.¹³ Už v době jeho pobytu na Jáchymovsku se začaly projevovat rodinné problémy. V protokolu ze září 1953 Svinka uvádí, že žena od něj dle

Monstrproces „JUDr. František Valena a spol.“

Jednalo se o první proces s Katolickou akcí, hnutím uvnitř církve podporovaném papeži, které prosazovalo spolupráci laiků s klérem a kladlo důraz na zodpovědnost všech členů církve za apoštolát církve. Tuto skutečnou Katolickou akci je nutno odlišit od státní, tzv. Katolické akce, zřízené v Československu v roce 1949 za pomoci KSČ a tzv. vlasteneckých kněží. Proces proběhl v srpnu 1951 před Státním soudem v Praze. Jako u většiny podobných monstrprocesů se někteří spoluobvinění navzájem ani neznali. Ti z Moravy (Vlček, Dacík, Šalša, Vaněk, Černý, Svinka) byli pozatýkáni v létě a na podzim 1950, z Prahy (Valena, Plocek, Löw, Havel) a Razík z Brna na přelomu let 1950/1951. Až na kněze Vincence Šalšu, dominikána Reginalda Dacika a bohoslovce Václava Vaňka byli všichni zadrženi aktivní laici. Kromě velezrady a vyzvědačství byli obviněni z kontaktů do zahraničí přes italské vyslanectví v ČSR, napojení na vysokou církevní hierarchii, styky s agenty americké zpravodajské služby CIC, podvodu, šíření protistátních a výhrůžných letáků atd. František Valena v roce 1960 zemřel na rakovinu. Ostatní odsouzení s delšími tresty byli propuštěni na květnovou amnestii z roku 1960. Městský soud v Praze zamítl v roce 1975 návrh Josefa Plocka a Danici Valenové na přezkoumání rozsudku z roku 1951 jako bezdůvodný.

její telegrafické zprávy už celý rok nedostala žádnou zprávu a rovněž jemu z domova nepřišel žádný dopis. Svinka vyjádřil přesvědčení, že korespondence je někde záměrně zadržována.¹⁴ Jak to doopravdy bylo, se v jeho vězeňském spise nedočteme. Zato se v něm nachází jeho dopis z listopadu 1956 adresovaný dětem. V té době již totiž byl pravděpodobně rozvedený.¹⁵ Psal jim: *Posílám již 6tý dopis, od Vás bohužel doposud nic. Znáám jistě příčinu, proto trpělivě čekám.*¹⁶

Z vězení se nakonec dostal na amnestii v květnu 1960. Vrátil se domů do Kyjova k dětem a své první manželce, se kterou měl brzy ještě třetí dítě – syna Pavla. Po několika letech se ale vztah definitivně rozpadl.

Oba synové přijali rodné příjmení své matky. Adolf Svinka se v roce 1970 znovu oženil s ženou, která měla z prvního manželství také tři děti, a až do důchodu se živil v dělnických profesích. Po roce 1989 byl aktivní v hodonínské pobožce Konfederace politických vězňů, kde dělal pokladníka.¹⁷ Zemřel v roce 2000.

Někdy v polovině 90. let dal Adolf Svinka svému příteli Ladislavu Sukopovi jednu kopii svých vzpomínek s povolením je zveřejnit. Panu Sukopovi tímto děkuji za jejich poskytnutí.¹⁸ Krátké úryvky z nich byly publikovány v knize *Kamínky*.¹⁹ Zde vycházejí, se souhlasem paní Blaženy Svinkové, manželky Adolfa Svinky, v nezkrácené podobě.

10 ABS, sb. V-MV, vyšetřovací spis a. č. V-6419 MV, sl. 1, Protokol o hlavním líčení z 16. 8. 1951, s. 6.

11 VAŠKO, Václav: *Přehled a charakteristika církevních procesů padesátých let*, s. 44. Jedná se o odkaz na pronásledování církve v Mexiku ve 20. a 30. letech 20. století – heslem vzbouřenců cristeros bylo: *Viva Cristo rey!* Soud k tomuto zvolání pouze konstatoval: *Záměrnou provokací, které se dopustil po skončení hlavního líčení, jasně potvrdil, že názor, který si o něm soud učinil, pokud jde o subjektivní stránku jeho činnosti, byl správný.* ABS, sb. V-MV, vyšetřovací spis a. č. V-6419 MV, sl. 1, Rozsudek z 16. 8. 1951, s. 10.

12 ABS, sb. V-MV, vyšetřovací spis a. č. V-6419 MV, sl. 1, Rozsudek z 16. 8. 1951, s. 8–9.

13 Národní archiv (dále jen NA), f. Správa Sboru nápravné výchovy (dále jen SSVN), osobní spis Adolfa Svinky, desky spisu.

14 Tamtéž, Protokol ze dne 14. 9. 1953.

15 Podle paní Blaženy Svinkové, druhé ženy Adolfa Svinky, dostal do vězení rozvodový formulář, který stačilo jen podepsat, což udělal. Telefonát autorky s Blaženou Svinkovou, 14. 9. 2020. Stanislav Krátký vzpomínal, jak byli ženatí vězňové deplťáni šířením fám, že se s nimi jejich manželky rozvedly. KRÁTKÝ, Stanislav: *K plnosti. Rozhovory Jana Mazance s dobrým bratrem a biskupem skryté církve*. Cesta, Brno 2004, s. 56. Ve Svinkově případě se o fámě bohužel nejednalo, jeho žena si opravdu našla nového partnera. Rozhovor autorky s Ladislavem Sukopem, 30. 6. 2020. Je třeba dodat, že na manželky politických vězňů byl v tomto ohledu vykonáván silný nátlak.

16 NA, f. SSVN, osobní spis Adolfa Svinky, Dopis dětem ze dne 18. 11. 1956.

17 Telefonát autorky s Milanem Peringerem a Blaženou Svinkovou, 14. 9. 2020.

Adolf Svinka: Vzpomínka na desetiletý úsek života

Všechno započlo v září 1948 ve Fryštáku na pohřbu mojí maminky, zde byli domovem salesiáni.

Protože maminka byla oblíbená pro svoji prostotu a zbožnost, zúčastnili se jejího pohřbu i někteří z těchto salesiánů. Byl mezi nimi i P[ater] Veselý. S tímto vzácným knězem jsem byl již z dřívější doby v přátelském styku. Rozmlouvali jsme o událostech posledních dnů. Také o tom, že doba po únoru 1948 se podstatně změnila, že KSČ, která se ujala moci, nevěstí nic dobrého, jak pro nás demokraticky smýšlející, tak pro církev katolickou. Dohodli jsme se na tom, že bude nutné její zájmy všemi prostředky hájiti. Byl jsem maminkou vychován k lásce k P. Marii, k hledání hodnot nadpřirozených. Nemaleu měrou přispěla k tomu i výchova a moje přítomnost v oratoři salesiánského ústavu Dona Bosca ve Fryštáku. Proto jsem souhlasil, že se zapojím do spolupráce v pastoračním referátu a Matici cyrilometodějské v Olomouci, kde byl tajemníkem muž VLČEK JOSEF, cele oddán obhajobě církevních zájmů. S tímto mne P. Veselý seznámil.

V té době byl arcibiskup olomoucký ThDr. [Josef] Matocha vězněm ve svém domě. Byl hlídán StB, aby mu byl zabráněn veškerý styk a kontakt nejen s jeho okolím, ale hlavně s kněžími ve farnostech arcidiecéze. Pastorační referát, který byl přímo podřízen panu arcibiskupovi, musel vyvinouti veškeré úsilí, aby tento kontakt, toto spojení s kněžími stále existovalo, protože kněz bez neustálého spojení s biskupem může jen stěží vykonávat svou práci. Protože kněží a laiků, kteří byli ochotni v tomto pomoci, bylo dost a dost, bylo v pastoračním referátu rozhodnuto, aby styk se všemi knězi a v celé arcidiecézi vykonávali laici, pod přímým dohledem kněze, který byl k tomuto účelu určen přímo panem arcibiskupem samým. Oblast Slovácka zahrnující děkanáty Kyjov, Veselí, Uh[erské] Hradiště, Bojkovice, Uh[erský] Brod byla svěřena P. VAŠÍČKOVI, faráři z Velehradu. Já jsem byl pověřen funkcí laika. Na každém z těchto děkanátů byli získáni pomocí děkanů laici, kteří měli za úkol dodávat na jednotlivé farnosti ať již instrukce z Olomouce, exkomunikační dekrety nebo později pastýřské listy, které měly být i také byly čteny věřícím v kostelích. Toto spojení laiků na děkanátech pracovalo docela spolehlivě. Mělo své odůvodnění, protože prostřednictvím pošty byly veškeré dopisy a zásilky na farní úřady cenzurovány. Nás laiky spojovala v té době láska ke Kristu a k P. Marii. Některé z pastýřských listů – v Olomouci se nemohly již tisknouti – jsem, za spolupráce s jednou obětavou dívkou, také rozmnožoval.

Salesiáni – členové kongregace Společnosti Dona Bosca, která se primárně věnuje výchově mládeže. Mezi první salesiány v Československu patřili Ignác Stuchlý a Štěpán Trochta. Právě ve Fryštáku u Zlína byl v roce 1927 založen první salesiánský dům na českém území.

Samozřejmě, že tato naše činnost, která byla tímto způsobem prováděna po celé arcidiecézi, nemohla ujiti pozornosti příslušníků StB. Pomocí agenta-provokátéra zjistili, že původcem celého tohoto činění byl pastorační referát a Matice cyrilometodějská v Olomouci. A tam se zaměřili. Pomocí tohoto agenta vnikli do řad řídicích pracovníků těchto institucí. Jak jsem později zjistil, tento agent-provokatér přišel ze Západu, kam byl již dříve vyslán StB. Proto mohl svou práci vykonávat nenápadně a kvalifikovaně. Přesvědčil vedoucí pracovníky v Olomouci o svém kladném postoji k práci v pastoračním referátu. Nabídl rovněž možnost přechodu za hranice pro případ, že by někteří z kněží museli tohoto způsobu použití. Po skončení svého úkolu na Olomoucku vyslovil přání – měl nastoupiti jako medik v nemocnici v Kyjově – seznámiti se s někým z Kyjova. Pan Pezloch [Pejčoch] za mnou přijel do Kyjova a vyslovil přání, abych udržoval styk s tímto, dnes ho tak mohu již nazvat, agentem.

Karel Pejčoch (1915–?) byl učitel ze Šternberka a spolupracovník Josefa Vlčka. V procesu „František Kosatík a spol.“ byl odsouzen na 14 let odněti svobody.

Striktně jsem odmítl. Teprve po naléhání jsem souhlasil. Ovšem s podmínkou, že můj styk s neznámým se omezí pouze na formální. Pezloch mne ujistil, že se jedná o osobu nanejvýš spolehlivou. Přesto mé styky s onou osobou nebyly nijak přátelské, zahrnovaly pouze informace povšechného rázu. Udivovalo mne, že je informován o celé naší distribuční síti. Tyto informace měl ze svého dřívějšího působení ve Šternberku a Olomouci.

„Obětavou dívkou“ byla pravděpodobně **Marie Fridrichová**, provdaná Škarecká (1927–2018?), úřednice z Kyjova, která byla odsouzena v procesu „Felix Davídek a spol.“ k 7 letům vězení. Po návratu z vězení se provdala za lékaře, který na ni celou dobu čekal a za trest byl přeložen do Karviné. Měli spolu dvě děti.

18 Autorka děkuje paní Marii Budíkové za zprostředkování kontaktu na Ladislava Sukopa. Jmenovaná s ním také vedla rozhovor, který byl otištěn – viz BUDÍKOVÁ, Marie: Díky nasazeným konfidentům nás sbírali jako houby po dešti, vzpomíná na počátky komunistického odporu Ladislav Sukop. *Nové Slovácko*, 9. 9. 2014, s. 6.

19 Kol. autorů: *Kamínky. Drobná svědeckví o pronásledování křesťanů v době komunistické totality i o jejich snahách o svobodu a blaho vlasti*, sv. 1. Biskupství královéhradecké, Hradec Králové 2000, s. 102–103.

Takže po nějaké době jsem došel k názoru, že nemám co skrývat. Odmítal jsem ale schůzky v uzavřených místnostech, nevím dodnes proč. Snad instinkt. A udělal jsem dobře, protože jak se později ukázalo, neměli na StB žádnou nahrávku z našich společných rozmluv. Odmítal jsem rovněž zbraně. Jednou mi totiž nabídl, že má možnost osvobodit jednoho z vězňů z věznice v Kyjově. K tomu chtěl moji spolupráci. Odmítl jsem.²⁰ Snažil se usměrňovat naši působnost v distribuci. Ale měli jsme svůj způsob, takže nikdy nemohl zabránit tomu, že se pastýřské listy v kostelích četly, ačkoliv to předem věděl. Nabízel i vysílačku. Odmítl jsem. Styk s tímto mužem trval téměř půl roku. Bylo to v roce 1950. Nemohl přinést pro StB kýžený úspěch. Kromě informací o distribuci pastýřských listů nedokázal mne přimět k žádné jiné trestné činnosti. Až jednou. Přišel Vlček, tajemník Matice cyrilometodějské, s tím, že on a P. Dacík musí neprodleně přes hranice. Chtěl použití cesty prostřednictvím muže, s kterým jsem udržoval spojení. Když jsem tomuto muži úmysl Vlčka oznámil, projevil velkou ochotu a ujišťoval o spolehlivosti přechodu. Den před úmyslem odejít přijeli Vlček a Dacík do Kostelce [u Kyjova], kde jsme se společně sešli u P. Šalši. Tam bylo domluveno, že oba, Vlček i P. Dacík, se po přechodu hranic ohlásí do 14 dnů buďto prostřednictvím vatikánského rozhlasu, nebo prostřednictvím nakladatelství náboženské literatury v Mnichově, s kterým Matice cyrilometodějská v Olomouci udržovala obchodní styk. Příští den jsem jak Vlčka, tak P. Dacíka seznámil s mužem, který je měl převést. Dnes vím, jak se tento přechod uskutečnil. Ani nemohli přejít, protože byli ve spárech StB. Čekal jsem na informace buďto z Matice, nebo ve vatikánském rozhlasu. Žádná zpráva nepřišla. Mezitím došlo prostřednictvím tohoto muže k dalšímu přechodu přes hranice. Byl to ThDr. Davídek.²¹ Rovněž s tímto bylo domluveno, že se ozve ve vatikánském rozhlasu. O této úmluvě, ani o té předešlé, dotýčný agent ovšem nevěděl. Protože o přechodu jak Vlčka, P. Dacíka, tak ThDr. Davídka žádná spolehlivá zpráva nedošla – kromě ujišťování agenta, že jsou všichni na místě –, započalo u mne klíčit semeno nedůvěry. Zvažoval jsem všechny naše rozhovory s agentem, jeho chování, jeho nabídky, záležitosti přechodů. Od této doby jsem byl při styku s ním opatrnější. A to přes veškerá ujištění z Olomouce, že se jedná o osobu nanejvýš spolehlivou. Na jedné z našich schůzek, bylo to v září 1950, došlo se strany agenta k jisté nepozornosti. Schůzka se měla uskutečnit na lavičce v místě nynějšího parku v Kyjově. Pamatuji se, že tam

byl živý plot a u něho dvě lavičky. Byla tma. Agent si zřejmě spletl lavičky. Když jsem totiž sedal, pohybem nohy jsem narazil na drát, zvedl jsem ho a zjistil, že na jeho konci byl nějaký předmět. Instinktivně jsem řekl – mikrofon. On vyskočil, samozřejmě já s ním. Byl konec schůzky. Dnes vím, že to mikrofon skutečně byl, že měl nahrát naši rozmluvu. Poslední naše schůzka se konala ve znamení nedůvěry k němu, i když po zvážení jsem došel k závěru nedati to na sobě znáti. Dozrál totiž čas, že vnitřně jsem byl přesvědčen, že se musím rozhodnout. Buďto odejít za hranice – cestu mi chtěl zprostředkovat jeden vzácný kněz působící v Kyjově – nebo vězení. Prvně jsem se rozhodl pro alternativu první. Odejel jsem do Holešova k příteli onoho kněze. Pobyl jsem tam dva dny. Během těchto dvou dnů jsem si znovu a znovu ve své mysli promítal veškeré rozhovory a jednání s oním agentem. Došel jsem k závěru, že jeho styk se mnou byl veden tak, že v případě mého odchodu za hranice může StB pomocí tohoto agenta svalit vinu za zatčení laiků distribuční sítě na mne. To rozhodlo. Vrátil jsem se zpět domů a očekával den, kdy mne zatknou. Nedalo to na sebe dlouho čekat. Bylo to dne 5. října 1950.²² Právě u vchodu do kostela sv. Mikuláše v Brně, kde jsem byl toho času zaměstnán. Brzy nato byli zatčeni i ostatní distributoři pastýřských listů na Slovácku.

Z Brna mne převáželi téže noci do Uherského Hradiště. Cestou jsem svůj další osud svěřil pod ochranu P. Marie, k níž mi vstúpila úctu jako dítěti moje maminka a kněží salesiáni, v jejichž oratoři jsem trávil až do svých 18 let svůj volný čas. Došel jsem rovněž k závěru, že onoho muže, s nímž jsem udržoval styk, nesmím v žádném případě označit za konfidenta StB. Jak se později ukázalo, toto rozhodnutí mi zachránilo život. Dále jsem si cestou předsevzal, že nebudu za žádných okolností vypovídati sám ze sebe, nýbrž budu pouze odpovídati na otázky tak, abych se ujistil, co všechno vědí. Chtěl jsem se tím dopátratí stoprocentní jistoty o tom, zdali moje podezření o agentu bylo správné. Po příjezdu do Uherského Hradiště začal pozdě večer první výslech. Vedl ho příslušník StB s přezdívkou Franta. Přítomni byli i další dva příslušníci. Věřen svému předsevzetí, na výzvu, abych vypověděl všechno, co vím, jsem nereagoval. Očekával jsem, že použijí běžného fyzického dorozumívacího prostředku. Ale kupodivu se tak nestalo. Asi po jedné hodině výsledku, spíše mlčení, se dostavil do místnosti inteligentně vyhlížející příslušník, zřejmě nadřízený (ZDENÍČEK?) a řekl doslovně: *Známe vás více, než si myslíte. Víme, že*

20 Podle výslechového protokolu se mělo jednat o osvobození jistého Smékala ze skláren. ABS, sb. V-BN, vyšetřovací spis a. č. V-3180 BN Felix Davídek a spol., sl. 1, Zápis o výpovědi Adolfa Svinky z 13. 11. 1950, s. 41.

21 PhDr. Felix Maria Davídek (1921–1988)

22 Dálnopisná zpráva Ústředny MNB, resp. StB pro KV StB Gottwaldov z 5. 10. 1950: [...] *sdelujeme, abyste provedli dnes večer, tj. 5. 10. 1950, tajně zatčení adolfa svinky [...] po zatčení jej eskortujte k vašemu útvaru a začnete ihned výslech. vyslychejte jej dle vašeho uvážení, jen vas upozorňujeme, abyste měli na paměti soudní prelicení. jeho zatčení a izolaci provedte tak, aby neveslo ve znamost, ze byl zatčen.* ABS, sb. V-BN, vyšetřovací spis a. č. V-3180 BN, operativní materiál.

Vazební fotografie Adolfa Svinky

Foto: ABS

kdybychom vás řezali na pásky, nic nám neřeknete. Ale máme na vás jinou metodu, přesvědčíte se. Následovalo odvedení do jedné z kobek, bylo jich v přízemí budovy StB celkem šest, první od vyšetřovny. Sestávala ze čtyř stěn, stropu a betonové podlahy. Žádné jiné vybavení tato kobka neměla. Inteligentně vyhlížející pán dále řekl: Budete neustále chodit ve dne v noci. Zastavit se nesmíte. Lehnout na betonovou podlahu také ne. Budete-li cítit potřebu někde si odejít, zabouchejte na dveře kobky, příslušník-vyšetřovatel vás na WC odvede. Jisti budete ve stoje. Při výslechu budete stát, sednout si nesmíte. Tato metoda přiměla již mnohé k mluvení, vás přivede rovněž, na to spoléháme.

A započaly výslechy. Za únavy a neustálého chození. Ve dne i v noci, jak si vyšetřovatel zamlul. Zkoušeli na mne různé metody. Včetně hypnózy. Nezabíraly. Pokud jsem něco řekl, byly to záležitosti již známé. Měl jsem stále na paměti vyzvědět co nejvíce o tom, co vědí. Toto bylo motto všech mých výslechů. Nebylo to lehké, vyšetřovatel měl v tomto směru zkušenosti. Ale stále více a více jsem se ujišťoval v tom, že neví více, než co prozradil konfident. Přesto jsem o něm vůbec nemluvil. A jak jsem již dříve uvedl, toto mi zachránilo život. Vždyť po mém návratu z vězení mi manželka vyprávěla, že jsem byl nejdříve prohlášen za neznámého. Pak asi v listopadu 1950 byla volána na SNB v Kyjově, kde jí byla předložena fotografie, na které jsem ležel v lese mezi stromy, a bylo jí řečeno, že jsem byl zastřelen při přechodu hranic. Na této fotografii jsem to byl skutečně já, ve stejných šatech, které jsem měl naposledy před svým zatčením (sic). Ale to jsem odbočil. Po několika dnech výslechů mi vyšetřující řekl: *Zapomeňte, že se jmenujete Svinka. Od této chvíle se jmenujete Kašík František. Doufám, že vás k tomuto přejmenování nemusím nutit.* Po 14 dnech výslechů jsem byl zcela ujištěn, že moje předtucha byla správná, že jsem měl co do činění s agentem-provokatérem. Času bylo dost, abych si mohl vybavovat, o čem všem jsme spolu mluvili, že vyšetřovatel ví pouze o naší distribuční síti na Slovácku. Uvědomil jsem si, že by bylo zbytečné toto zatajovat. To bylo ovšem pro vyšetřovatele málo. Stále spoléhal na to, že únava mne připraví o možnost kontrolovatí se.

Tak uběhlo 20 dnů a nocí, únava z neustálého chození se dostavovala. Zhroutil jsem se. Při zvednutí jsem znovu a znovu padl. Přišel opět onen inteligentní pán, podíval se a po chvíli nařídil přinést do mé cely postel. Mohl jsem si v noci lehnout. Pak přišla za mnou do cely vzácná návštěva. Velitel StB z Kyjova. Přišel mi říci, že do Kyjova se nikdy více nevrátím. Zřejmě to bylo v dané chvíli na StB tak rozhodnuto. Kromě toho jsem během vyšetřování zjistil, kdo pobývá v dalších pěti kobkách. Zdá se to při ostraze, která mi byla věnována, téměř neuvěřitelné, ale je to vskutku tak. Zjistil jsem, že je tam ThDr. Davidek, který měl být podle agenta již za hranicemi, byl tam P. Vašíček, velehradský farář, který byl zatčen o půl roku dříve přede mnou a byl již odsouzen a převezen tam z Mírova, byla tam i dívka, která mi byla nápomocná při rozmnožování pastýřských listů.²³ P. Vašíček mi dokonce nechal moták v záhybu mísy na WC. Protokol, který vyšetřovatel psal, měl již několik listů. Spokojen nebyl, protože výslechy, resp. moje výpovědi zakládaly pouze podstatu trestného činu distribuce pastýřských listů a spoluúčasti při organizování přechodu přes hranice. Po více jak dvou měsících mi vyšetřovatel předložil napsaný protokol k podpisu. Po jeho přečtení jsem zjistil, že byl přepsán, že obsahuje další trestnou činnost, které jsem se nedopustil. Odmítl jsem podepsat. A také jsem více žádný protokol na StB v Uh. Hradišti nepodepsal. V polovině listopadu 1950 jsem byl z StB převezen do věznice v Uh. Hradišti. Bylo mi znovu důrazně připomenuto, že moje jméno je Kašík František. Když jsem byl uveden do jedné kobky, byl zde jeden muž, starší, téměř 60letý. Můj vyšetřovatel si neodpustil tuto poznámku: *Vy dva si můžete vypravovat, co chcete, jste na tom oba stejně.* Můj spoluvězeň byl pan Čuba z Rajnochovic, který byl posléze odsouzen k trestu smrti a popraven.

Na této kobce jsem pobyl asi do 12. prosince 1950. Čas plynul v očekávání věcí příštích. Myšlenka na rodinu, kterou jsem miloval, na to, co všechno musí asi snášet, působila natolik, že mnohdy se zdálo, že je to nad síly člověka. Ale víra ve spravedlnost, víra ve vítězství dobra nad zlem mne posilovala do té míry, že stavy beznaděje a zoufalství jsem nikdy nepocítoval. A přišel den 12. prosince 1950. Asi v půlnoci jsem byl v poutech vyveden z věznice v Uh. Hradišti a nastoupil jsem do mikrobuse. Jediný vězeň v přítomnosti několika mužů a žen, pří-

Josef Čuba (1893–1951) pracoval až do roku 1936 na pile, poté působil jako kronikář obce Rajnochovice a angažoval se v činnosti místního národního výboru. Od roku 1948 spoluorganizoval odbojovou skupinu Hory Hostýnské. V roce 1949 byl na útěku prozrazen a zatčen a o dva roky později odsouzen spolu se třemi dalšími členy skupiny k trestu smrti a popraven ve věznici na Pankráci.

23 Marie Fridrichová byla zatčena až 27. 3. 1951. Proto se jednalo s největší pravděpodobností o Vlastu Příkrylovou, která byla dle vlastních slov umístěna do prostřední cely. Rozhovor autorky s Dr. Vlastou Černou (Příkrylovou), 1. 7. 2020.

slušníků a příslušnic StB. Jeden z nich se posadil naproti mně s automatem, namířeným přímo na mne. Vyjeli jsme. Přestože byla tma, postřehl jsem, že jedeme směr Praha. Svitla jiskérka naděje. Když jsme dojeli k Devíti křížům, zastavili jsme. Příslušník s automatem mi rozkázal vystoupit. Šli jsme ke skutečným Devíti křížům. Já napřed, on za mnou. Když jsme došli pod kříže, nařídil mi kleknout. *Tady skončíte svůj život*, řekl. Myslí si pravděpodobně, že budu prosit o milost. Nic takového se nestalo. Odevzdán do vůle Boží jsem očekával, co bude dál. Když se nabažil pohledem na mne, rozkázal vstát. Šli jsme zpět do mikrobuse. Když jsme se znovu rozjeli směr Praha, poděkoval jsem Bohu za záchranu života, protože jsem pevně věřil, že nebudu tajně zlikvidován, nýbrž souzen. Dojeli jsme do Prahy, věznice Pankrác. Obýval jsem kobku v prvním poschodí, kde byli dva spoluvězni. Od této chvíle jsem opět mohl užívat své jméno, bylo mi dokonce povoleno napsat domů rodině dopis. Teď teprve se měli dozvědět, že jsem nebyl zastřelen, ale zatčen a vězněn. Naděje, že život je zachráněn, se splnila.

Další výslechy se konaly na Bartolomějské [ulici] u StB. To jsme vězni společně nasedli do mikrobuse a společně jsme zase přijeli. Můj nový vyšetřující byl prostý muž, řekl o sobě, že je dělník a že ho určili k StB. Jeho jednání bylo sice odměřené, ale byl to docela jiný člověk než v Uh. Hradišti. Jeho jednání se mnou se mi jevilo jako docela přijatelné. Protože na StB v Uh. Hradišti jsem protokol nepodepsal, výslech byl veden od začátku. Byl jsem vyzván, abych vypovídal skutečně podle pravdy. Dokonce jsem si výpověď sám psal do protokolu, protože psaní na stroji mu dělalo potíže. Vypovídal jsem shodně jako v Uh. Hradišti. Neopravoval mne, bylo vidět, že není obeznámen s mým problémem. Asi po 20 dnech byl protokol napsán. *No vidíte, pravil vyšetřující. V Uherském Hradišti měli s podepsáním protokolu potíže a tady to šlo docela hladce.* Uběhlo dalších 14 dnů. Byl jsem znovu předveden před mého vyšetřujícího. S odstupem téměř 40 let si vzpomínám na jeho tvář a vzezření. V ruce držel mnou podepsaný protokol roztrhaný na cáry. *Víte, co jsem kvůli vám musel vyslechnouti. Dostal jsem vynadáno za to, že protokol neobsahoval dostatek podkladů pro velezradu a špionáž. Dále, že jsem byl na vás příliš mírný a ohleduplný.* Pak mi předložil nově napsaný protokol k podepsání. Po jeho přečtení mi bylo jasné, o co jde. Prohlásil jsem, že uvedená obvinění se nezakládají na pravdě, že to nemohu podepsat. Téměř prosil, abych podepsal. Když viděl mé rozhodné stanovisko, počal vyhrožovat. A tu bylo vidět, že zná i jiné metody vyšetřování, které měl vůči mně použít. Nakonec mi řekl, že u nich na StB bylo rozhodnuto, že budu odsouzen na 15 let do vězení. Vyžádal jsem si týdenní lhůtu na rozmyšlenou. Byl jsem bezradný. Byl jsem nucen, abych sám nad sebou podepsal svůj ortel. Nebudu sice odsouzen k smrti, budu žít, ale za jakou cenu? A jako již dříve několikrát i tentokrát jsem prosil P. Marii o pomoc. Také moji spoluvězni, milí přátelé, přispěli svou radou. A když jsem se po týdně objevil znovu před svým vyšetřovatelem StB, podepsal jsem. Znovu mne

František Valena s manželkou Danicou na svatbě Josefa Plocka, dva měsíce před Františkovou smrtí, 1960 Foto: archiv Danici Valenové

tento ujistil, že nedostanu více jak 15 let. Pak nastalo delší čekání na soud. To jsem ještě nevěděl, kde budu souzen a s kým. Uvědomoval jsem si, že nebudu souzen spolu se svými kolportéry pastýřských listů na Slovensku.

Jednu vzpomínku z pankrácké věznice za všechny. Přímo v patře nad námi byly kobky vězňů již odsouzených k trestu smrti. Zjistili jsme to podle morseovky, která byla vysílána vždy po večerce pomocí pankráckých zdí. Dvakrát v týdnu, vždy skoro ráno, se nad námi otevřely dveře kobek a odsouzenec k smrti byli vyváděni na popravu. Většina z nich šla odhodlaně, praví to bohatýři. Byli i takoví, kteří se hlasitě loučili, aby to bylo slyšet. *Sbohem, přátelé, vytrvejte a nezraďte*, byla jejich poslední slova. Ano, těmito kobkami prošli nejlepší synové a dcery našeho národa, umírali na základě vykonstruovaných obvinění, nejdříve trýznění, pak popraveni. Kým? Lidmi, kteří si říkají taky Češi.

Byl jsem předveden před prokurátora. Nebyl to nikdo jiný než Dr. Čížek, známý z inscenované číhoštské tragédie. Měl již tehdy na svědomí nejenom smrt P. Toufara, ale i desítky jiných nespravedlivě odsouzených k smrti.

Dr. Čížek mi přečetl obžalobu. Pak jsem byl předveden k předsedovi senátu, který nás měl soudit, dr. Kalábovi. Bylo mi dáno na vědomí, že budu souzen s dalšími deseti obžalovanými. Dr. Kaláb měl zájem na tom, abych na otázky, které jsem se měl učit z paměti, odpovídal shodně jak před ním, tak i u soudu. Prostě připravoval se monstrproces. Proto ta snaha a úsilí jak dr. Čížka, tak dr. Kalába. Při jednom setkání s dr. Kalábem jsem se mu zmínil o oné záhadné osobě z Kyjova a položil mu otázku, co o tom soudí. Řekl jsem rozhodně, že o něm u soudu

Josef Toufar (1902–1950) byl v roce 1940 vysvěcen na kněze a od roku 1948 působil jako farář v Číhošti na Vysočině, kde se v prosinci 1949 během jeho kázání pohnul podle svědků oltářní kříž (tzv. číhoštský zázrak). Byl obviněn z toho, že vše zinscenoval, a následně při výsleších na StB krutě mučen, v důsledku čehož zemřel. Od roku 2013 probíhá proces jeho beatifikace.

řeknu všechno, co vím. A ejhle! Monstrproces se nekonal. U soudu byli přítomni pouze příslušníci StB a adeпти na soudce z lidu. Naši rodinní příslušníci byli přítomni rovněž.

Při procesu se vycházelo z protokolů dříve podepsaných. Byl jsem překvapen, že jsem byl souzen s vynikajícími lidmi, nadšenými stoupenci katolické víry. Skupina se jmenovala „Valena a spol.“²⁴ Vzpomínám si na jednoho vojenského experta, plukovníka naší armády. Doslovně řekl: *Říci u nás v lidové demokratické republice, že tam a tam chodí zpráva, jako říci tam a tam, že na náš stát zrovna tak důležitá dělostřelectvo.* Záležitost byla jasná. Velezrada a špionáž. Z jedenácti souzených navrhl dr. Čížek sedmi nejvyšší trest smrti. Mezi nimi jsem byl i já. Rozsudek, který byl vynesen, byl mírnější, než navrhoval dr. Čížek. Žádný trest smrti, pouze dlouholeté žaláře. Já jsem byl odsouzen na 15 let, přesně tolik, jak bylo rozhodnuto na StB.

Naše závěrečná slova se nesla v duchu odhodlání podstoupiti obět sebevětší. Zvolání dr. Plocka: *Ať žije Kristus Král!* završilo toto odhodlání. Za dva dny po vynesení rozsudku jsme byli někteří eskortováni na Jáchymovsko. První moje zastávka byl tábor „Prokop“, práce v uranových dolech. Tam teprve počíná téměř desetiletá anabáze utrpení a ponižování. Ale i poznání v nejširším slova smyslu, poznání pravých duchovních hodnot, žádná rezignace, spíš povznesení.

Propuštěn jsem byl na amnestii dne 9. 5. 1960.

Adolf Svinka, 1977

Foto: archiv Blaženy Svinkové

Manželky politických vězňů v roce 1951 v Praze, vlevo Květa Raziková, vpravo Krista Rozehnalová Foto: archiv Danici Valenové

Spoluodsouzení:

JUDr. František Valena, úředník ministerstva zdravotnictví [22 let odnětí svobody]

Vincenc Šalša, prof[esor] náboženství Šumperk [18 let]

Bohuslav Černý, úředník [20 let]

ThDr. Vincenc Dacík, prof. teologie Olomouc [19 let]

Dr. Mečislav Razik²⁵, významný pracovník katol[ické] vysokoškolské mládeže [15 let]

Josef Vlček, tajemník Matice cyrilometodějské [21 let]

Václav Vaněk²⁶, Ostrava [16 let]

MUC. Richard Havel²⁷, medik [17 let]

JUDr. Josef Plocek, Praha [13 let]

JUDr. Leopold Löw²⁸, právník [7 let]

pd

²⁴ VAŠKO, Václav: *Přehled a charakteristika církevních procesů padesátých let*, s. 42-45.

²⁵ JUDr. Mečislav Razik (1920-1995) byl katolický laik z Brna, právník, tajemník studentské Katolické akce. V době zatčení byl ženatý a měl čtyři děti. Později se angažoval v katolickém samizdatu. Jeho bratr Václav Razik, odsouzený v procesu „Oto Mádr a spol.“ k 18 letům vězení, byl v roce 1978 tajně vysvěcen Felixem Davidkem na biskupa.

²⁶ Václav Vaněk (1926-?) vystoupil v roce 1948 z bohosloveckého semináře v Olomouci, pokračoval ve studiu teologie na tamní fakultě jako laik a spolupracoval s tamním pastoračním referátem.

²⁷ Richard Havel (1922-?) studoval v době zatčení v Praze medicínu, byl ženatý a měl jedno dítě.

²⁸ JUDr. Leopold Löw (1914-?) byl činný v kroužcích Katolické akce. V době zatčení žil s manželkou a dvěma dětmi v Praze, pracoval na ministerstvu zdravotnictví, stejně jako František Valena.